

jazzmozaïek

2017 | 1

een brede kijk op jazz in Vlaanderen en de wereld

NICOLAS THYS

COPPER

De taal van Heleen Van Haegenborgh
en Christian Mendoza

PETER JACQUEMYN

Op toernee met lage blazerstonen
en aanverwanten

GORILLA MASK

De powerjazz van Peter Van Huffel

Ook nog:

PIET VERBIST

B-JAZZ

LOGAN RICHARDSON

MATTIAS DE CRAENE

30 JAAR LUCA

Peter Van Huffel's Gorilla Mask Powerjazz à la Ayler

Hij is een fan van Albert Ayler en Anthony Braxton. Zijn grootouders emigreerden van België naar Canada, hij studeerde, leefde en speelde in New York, trouwde met een Belgische en woont nu in Berlijn. Peter Van Huffel is niet alleen een geografische, maar ook een muzikale kosmopoliet. Op zijn 38^e speelde hij al een aanzienlijke discografie bijeen met diverse bezettingen en gevarieerde concepten. Na een concert in Maasmechelen met zijn trio Gorilla Mask gaan we bij hem op de koffie in Sint-Niklaas, de stad waar zijn familiale roots liggen.

Gorilla Mask
IRON LUNG

Clean Feed Records – 43.28

Peter van Huffel (sax), Roland Fidezius (elb),
Rudi Fischerlehner (dr, perc)

Iron Lung, de derde cd van Gorilla Mask, komt uit in februari en dat maakt van het trio wat discografie betreft meteen je belangrijkste band. Staat Gorilla Mask bovenaan je prioriteitenlijst?

Ik wilde op de eerste plaats een band samenstellen die gemakkelijk te organiseren is. Ik heb nooit verwacht dat dit mijn belangrijkste project zou worden. Als saxofonist word je gemakkelijk in een hokje geplaatst en krijg je al gauw aanbiedingen in de sfeer van de intellectuele moderne jazz. Ik wilde op de eerste plaats iets doen dat een stuk eenvoudiger was met een Albert Ayler groove. Soms zijn het bijna kindermelodieën waarmee je dan kan gaan spelen. Voeg daar de energie van een rockband aan toe en je hebt een soort fusion. In de loop der jaren is Gorilla Mask echter geëvolueerd naar een collectief waarbij elke muzikant veel artistieke vrijheid heeft. Roland (Fidezius, bas) en Rudi (Fischerlehner, drums) hebben een andere muzikale achtergrond en zij brengen een soort punkinslag binnen. Dat is muziek waar ik nooit naar luisterde, zelfs niet als tiener. Vanaf mijn veertiende luisterde ik enkel naar jazz en dat er andere invloeden in de muziek van Gorilla Mask zitten, schrijf ik volledig op hun conto. Ik juich dat toe, want dat levert een variatie op die ik zelf niet zou hebben bedacht. Ik zou bovendien met Gorilla Mask in geen enkel andere constellatie willen spelen. Die twee muzikanten maken integraal deel uit van de het trio en zonder hen zou ik het nooit Gorilla Mask noemen.

Je wordt wel eens in het rijtje Zorn en Brötzmann geplaatst. Kan je daarmee leven?

Absoluut! Ik doe mijn eigen ding, maar iedereen heeft invloeden. Ik heb een immens respect voor John Zorn. Niet dat ik van alles wat hij doet evenveel hou, maar hij is een gigantische muzikant, bandleider en organisator. Iets wat ik met Gorilla Mask wou doen van bij de start, was ook humor binnenbrengen. Ik denk dan aan Naked City die in een tijdspanne van dertig seconden

overschakelen van rock naar metal en vervolgens naar polka. Dat is geniaal, maar terzelfdertijd ook grappig. Goede muziek kan ook een humoristische kant hebben, denk maar aan Zappa. Het feit dat je muziek gelinkt wordt aan Zorn of Brötzmann, geeft mensen een instap om te weten wat ze kunnen verwachten. Brötzmann is wellicht een stuk extremer maar daar zit ook een interessant element in waarbij geluid en noise in contrast worden geplaatst met melodie en improvisatie. Ik ben wel meer bezig met de laatste twee aspecten maar toch is hij een invloed. Persoonlijk vind ik dat ik met Gorilla Mask dichter aanleun bij een Albert Ayler of het latere werk van Coltrane. Gelukkig ben ik nog nooit vergeleken met muzikanten waar ik niet van hou (lacht).

Je discografie vertoont een evolutie van grotere naar kleinere bezettingen. Het begon met het Peter Van Huffel Quintet, dan het Quartet, dan met Boom Crane en Gorilla Mask twee trio's om vorig jaar met Kronix op een duo uit te komen. Mogen we binnenkort een soloplaat verwachten?

(lacht hartelijk) Zo heb ik het nog nooit bekeken, maar nu je het zegt ... Ik heb nooit meer de behoefte gevoeld om met een kwintet te spelen sinds ik New York heb achtergelaten, hoewel ik van die band hield. De reden daarvoor is vooral muzikaal. Ik wilde meer verbinding maken met andere mensen en een trio is voor mij de ideale grootte. Een duo wordt weer moeilijker, het geeft je een grotere verantwoordelijkheid en je kan gemakkelijker in je bloetje komen te staan. Met een trio heb je heel wat mogelijkheden wat interactie betreft en het is muzikaal een stuk eenvoudiger en bovendien gemakkelijker om geboekt te worden. Dat wil niet zeggen dat ik ook niet voor grotere formaties schrijf, ik heb zonet heel wat muziek geschreven voor een octet. Dat gaat dus in de andere richting. Ik wil echt wel experimenteren met allerlei combinaties. Ook met klanken trouwens, ik ben beginnen experimenteren met pedalen en daarin heb ik nog een hele weg af te leggen.

Hoe zit het met de verhouding compositie versus improvisatie?

Dat hangt ervan af, voor sommige stukken van Gorilla Mask vertrekken we enkel van een melodielijn. Een stuk zoals *Lullaby For A Dead Man* van de nieuwe cd heeft als basis enkel een paginalange melodielijn zonder harmonieën. De bedoeling is dan om die melodie te spelen en vervolgens te improviseren zonder de sfeer van de compositie te verliezen. Maar het kan alle kanten uitgaan. Je kan het zelfde zeggen van Kronix (zijn duo-project met gitarist Alex Maksymiw, nvdh). Bij Gorilla Mask zijn er ook andere stukken waar een specifieke baslijn doorheen loopt. *Slow Burn* van Kronix is een nummer dat ik al dertien jaar geleden schreef voor een improvisatiesessie aan de Manhattan School Of Music en dat is dan weer de meest complexe compositie die ik op dit moment speel. De akkoorden veranderen voortdurend en de harmonieën zijn bijzonder moeilijk. Hier improviseren we alleen op de akkoordenveranderingen, maar we gaan nooit compleet loos. Het hangt er natuurlijk ook van af voor wie je schrijft, maar ik kan wel zeggen dat Gorilla Mask het meest eenvoudig in elkaar zit. Ik schrijf de melodie en de vorm wordt gecreëerd door de ganse band. House Of Mirrors (project met zijn vrouw en zangeres Sophie Tassignon, nvdh) is bijvoorbeeld veel meer uitgewerkt en de improvisaties verbinden de geschreven stukken. Met een octet heb je een compleet uitgeschreven handleiding zodat iedereen weet waar het begint, waar het eindigt en waar er kan worden geïmproviseerd.

Foto: © Peter Beecroft

Peter Van Huffel met zijn trio Gorilla Mask

We hebben de muziek die je maakt met Gorilla Mask wel eens het label metal jazz opgeplakt. Zie je zelf ook dat raakvlak?

Jazeker, tegenwoordig luister ik thuis veel naar rock- en folkmuziek. Ik hou van Cream en Frank Zappa, maar ook van Soundgarden, The Stooges of Tom Waits. Die laatste heeft zeker ook een invloed op wat ik schrijf voor Gorilla Mask. Zijn rasperige manier van zingen is iets wat ik probeer te doen op mijn saxofoon. Niet dat ik daaraan denk terwijl ik speel, maar de inspiratie is er wel. De laatste tijd ben ik ook opnieuw beginnen luisteren naar Pink Floyd en een aantal hedendaagse groepen zoals Buke and Gase, een duo dat op zelfgemaakte instrumenten speelt en daarbij een hele batterij effectpedalen gebruikt. Het is simpel maar fascinerend, als er maar interessante dingen gebeuren.

De titels van je nummers kunnen zo van een metalalbum komen.

(Jacht) Inderdaad. Ik wil met de titels iets weergeven van wat er in de muziek zit. Ik krijg soms de opmerking dat ik teveel comicboekjes heb gelezen (Jacht). Het opzet is om korte en simpele nummers te schrijven met een *hook* en de titels moeten een beetje grappig zijn, maar het geeft het publiek toch een idee. Titels zoals *Monkey's Revenge*, *Angry Monster* of *Fire Burning* geven onmiddellijk een beeld aan de luisteraar. De stukken een naam geven is op zich een leuke bezigheid. Wanneer je ernstige muziek schrijft dan is het verzinnen van een waardige titel een moeilijke klus, maar met Gorilla Mask is dat geen probleem. Neem nu een titel als *Thump*, dat drukt perfect de vibraties van het stuk uit. Ik doe een brainstorm en schrijf alles op wat in mijn gedachten komt en daaruit komen dan titels voort zoals *Lullaby For A Dead Man* (Jacht).

Hoe moeten we ons jouw manier van componeren voorstellen?

Voor Gorilla Mask schrijf ik vooral met de saxofoon omdat het vooral om melodieën gaat. Daarvoor moet ik niet aan de piano gaan zitten om harmonieën uit te werken. Als het om complexere muziek gaat dan schrijf ik vooral aan de piano en met de sax. Beide zijn dan van groot belang. Schrijven met een computer doe ik zelden, ik voel me daar helemaal niet mee op mijn gemak.

Peter Van Huffel:

"Ik zou met Gorilla Mask in geen enkel andere constellatie willen spelen. Het is de meest collaboratieve band die ik ooit had"

De afstand tot de muziek is dan te groot. Ik voel vooral de muziek als ik de saxofoon gebruik. Ik moet echt mijn ideeën kunnen beluisteren vooraleer ik ze op papier zet. De instrumenten oproepen via midi ligt me niet zo goed. Zelfs als ik voor een octet schrijf werk ik nog liever alles uit op piano om het nadien te beluisteren dan dat ik met artificiële instrumenten werk. Ik zou wel die programma's beter willen leren kennen om de muziek uit te schrijven, want nu doe ik dat allemaal handmatig. Ik hou ervan om zeer gelaagd te schrijven, waarbij er verschillende dingen tegelijk gaande zijn, maar als je dat allemaal samenbrengt, dan krijgt het betekenis.

Bepaal je ook op voorhand het tempo of het metrum van de nummers?

In principe wel, maar dat kan veranderen, zeker met Gorilla Mask, want dat is zowat de meest collaboratieve band die ik ooit had. Soms worden nummers ook langer of korter. Heel wat stukken van de nieuwe cd spelen we al langer live en dat zorgt ervoor dat ze ook evolueren. Zo hebben we een aantal nummers moeten inkorten in functie van de vinylversie die zal uitkomen en daardoor spelen we ze live nu ook korter.

Met Gorilla Mask klink je hevig en agressief, maar je kan ook heel lyrisch uit de hoek komen.

Inderdaad, er moet van alles wat zijn (Jacht). Ik vind het belangrijk dat er een bepaald concept achter een band zit. Gorilla Mask is echt wel mijn powerband. Maar als ik met House of Mirrors en Sophie Tassignon werk dan is dat iets totaal anders. Daar is zelfs geen drummer bij. In een dergelijke context speel je anders. Die variatie draagt trouwens bij aan het plezier dat ik beleef aan het muziek maken.

Peter kenmerkt zich door zijn krachtige toon op zijn sax, maar ook zijn fantasierijke composities en zijn gebrek aan een hokjesgeest. Zijn muzikale horizon strekt zich uit van folk tot freejazz, van rock en pop tot hedendaags klassiek. Dat vertaalt zich in een grote muzikale vrijheid. Doorheen het gesprek leerden we een man kennen met een visie, maar ook met een grote muzikale bagage en last but not least een torenhoge liefde voor muziek. Gorilla Mask is maar één kant van zijn muzikale identiteit. De muzikant, saxofonist en componist Peter van Huffel ontvouwt zich in tal van gedaanten met als rode draad een warme en open passie voor muziek.

Geert Ryssen